

ZARZĄDZANIE W SYTUACJI KRYZYSOWEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ W RYMANIU

Sytuacja kryzysowa jest to zbieg zdarzeń, okoliczności i zachowań, które zakłócają normalny tryb funkcjonowania społeczności, jednostki. Zdarzenia te występują nagle i nieoczekiwanie. Skuteczność działania w kryzysie zależy od klarownego podziału obowiązków między pracownikami szkoły.

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia, powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor Szkoły. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest Rzecznik Praw Ucznia przy Kuratorium Oświaty w Szczecinie. W Szkole Podstawowej w Rymaniu powołany jest również Rzecznik Praw Ucznia - pani Paulina Wróblewska . Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w statucie szkoły.

Zmiany od dnia 1.09.2018r.

W Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu powołuje się
Szkolny Zespół Zarządzania Kryzysowego, w składzie:

- Henryk Gromek – dyrektor Szkoły Podstawowej w Rymaniu, kieruje działaniami i czynnościami interwencyjnymi, tel. 513165720,
- Irena Justyńska – wicedyrektor szkoły, odpowiedzialna za kontakt z mediami,
- Bogumiła Lewandowska – wicedyrektor szkoły, koordynuje działania interwencyjne, współpracuje z obsługą i administracją,
- Irena Radoń – Kierownik Szkoły Filialnej w Dębicy,
- Krzysztof Sielicki, Paulina Wróblewska – koordynator ds. bezpieczeństwa,
- Paulina Wróblewska – pedagog,
- Wanda Modrzejewska - pielęgniarka tel.
- Jolanta Ostrysz – sekretariat szkoły, tel. 0943583220

W skład **Szkolnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego** wchodzi:

1. Dyrektor szkoły:

- zatwierdza procedury,
- określa zadania poszczególnych osób w sytuacji kryzysowej,
- monitoruje przygotowanie szkoły do sytuacji kryzysowej.

2. Wicedyrektor szkoły:

- osoba wyznaczona do kontaktów z mediami,
- współpracuje ze Szkolnym Zespołem Kryzysowym w przygotowywaniu oficjalnych komunikatów dla mediów,
- dba o wyłączność przekazywania informacji do mediów,

- wyznacza miejsce, z którego będą udzielane informacje podczas kryzysu,
- zwraca uwagę, aby dziennikarze otrzymywali informacje od wyznaczonego personelu i nie „werbowali” rozmówców spośród uczniów.

3. Kierownik Szkoły Filialnej:

- do czasu przybycia dyrektora szkoły koordynuje wszelkimi działaniami interwencyjnymi w podległej mu szkole filialnej.

4. Koordynator do spraw bezpieczeństwa:

- współpracuje z dyrektorem w sytuacji kryzysu,
- koordynuje działania interwencyjne wraz z dyrektorem.

5. Wychowawca/nauczyciel zaangażowany bezpośrednio w sytuację kryzysową:

- powiadamia uczniów w klasie i podejmuje tematy w dyskusji,
- niezwłocznie identyfikuje uczniów potrzebujących porady, pomocy i zawiadamia o tym psychologa, pedagoga lub specjalistę wspierającego szkołę,
- eskortuje uczniów szczególnie pobudzonych, roztrzęsionych do miejsca udzielania pomocy,
- monitoruje stan uczniów w okresie późniejszym,
- towarzyszy uczniom rannym, chorym,
- angażuje zespół klasowy w konstruktywne lub pożądane formy aktywności (w zależności od rodzaju zdarzenia),
- zmniejsza dolegliwość skutków, w okresie po zdarzeniu.

6. Pedagog:

- koordynuje działania związane z pomocą psychologiczną, w tym zgłasza zapotrzebowanie wsparcia w tym zakresie,
- pozostaje w stałym kontakcie z wychowawcami,
- kontaktuje się z sąsiednimi szkołami w sprawie ew. wsparcia w opiece nad uczniami,
- prowadzi ewidencję uczniów, którym należy udzielać pomocy,
- informuje rodziców / opiekunów prawnych o konieczności udzielania pomocy i zachęca do kontynuowania stosownych form pomocy poza szkołą,
- pomaga rodzicom w zrozumieniu podstawowych, typowych reakcji ich dzieci na zdarzenie kryzysowe,
- pomaga pozostałemu personelowi szkoły w radzeniu sobie z własnymi reakcjami na zdarzenie kryzysowe.

7. Pielęgniarka (jeśli jest dostępna w ZOZ):

- udziela pierwszej pomocy przed medycznej,
- zgłasza potrzeby pomocy medycznej (wg oceny zagrożenia życia, zdrowia),
- aranżuje osoby towarzyszące uczniom odwożonym do szpitali,
- udziela uczniom informacji o ew. konsekwencjach dla zdrowia, jakie niesie ze sobą incydent,
- przekazuje lekarzom kluczowe informacje o sytuacji, poszkodowanych.

8. Sekretariat szkoły:

- kieruje wszelkie telefony, zapytania do osoby/instytucji wyznaczonej do kontaktów

z mediami,

- zawiadamia członków Szkolnego Zespołu Kryzysowego o miejscach, terminach spotkań,
- kieruje służbami interweniującymi do miejsca incydentu, udziela informacji o topografii budynku, specyficznych cechach sytuacji.

ZADANIA ZESPOŁÓW KRYZYSOWYCH

- Opracowanie i upowszechnianie na terenie szkoły procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych.
- Określenie zadań dla poszczególnych członków Zespołu podejmujących interwencję w szkole i środowisku.
- Stworzenie szczegółowej bazy danych o instytucjach wspierających szkołę/placówkę w sytuacji kryzysowej (nazwa, adres, telefon instytucji).
- Podejmowanie działań interwencyjnych i mediacyjnych w sytuacjach kryzysowych.
- Opracowanie i koordynacja realizacji planu naprawczego podjętego w związku z zaistniałą sytuacją.
- Dokumentowanie prowadzonych działań.

W wyniku zaistnienia szczególnej sytuacji kryzysowej obejmującej swym zasięgiem teren Gminy Rymań wyznacza się w Szkole Podstawowej w Rymaniu pomieszczenia służące do celów ewakuacyjnych i osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie pomieszczeń i zapewnienie ich dostępności w sytuacji szczególnej (ewakuacja ludności i sprzętu w wyniku pożaru, sytuacji drogowych, warunków atmosferycznych i in.).

Szkoła w Rymaniu os. odp. wicedyrektor I. Justyńska, woźna R. Koperska (532508060)

1. Pomieszczenia dla służb specjalnych – pokój nauczycielski, gabinet pedagoga.
2. Pomieszczenia dla osób ewakuowanych – parter klasy w kolejności: język polski, religia, świetlica (w miarę potrzeby pozostałe w następującej kolejności: historia sp, matematyka sp, j. polski sp). **Do wykorzystania materace – 10 szt.**
3. Pomieszczenie na przechowanie sprzętu, mebli itp.: aula.
4. Pomieszczenie przeznaczone na przygotowanie ciepłych napojów, posiłków – stołówka.
5. Miejsca parkingowe – parking przed budynkiem szkoły i halą sportową.

Do wykorzystania hala widowiskowo – sportowa.

Szkoła Filialna w Dębicy os. odp. kierownik SF I. Radoń, sprzątaczką A. Sadowska (tel. 722262228)

1. Pomieszczenia dla służb specjalnych – pokój nauczycielski.
2. Pomieszczenia dla osób ewakuowanych – klasy nr 2,3,4.
3. Pomieszczenie na przechowanie sprzętu, mebli itp.: magazynek, magazynek za kuchnią.
4. Pomieszczenie przeznaczone na przygotowanie ciepłych napojów, posiłków – stołówka.
5. Miejsca parkingowe – plac przed budynkiem szkoły, plac zabaw.

Ogólna procedura interwencyjna na wypadek zdarzeń kryzysowych w szkole

Celem procedury jest uporządkowanie działań i sprawdzenie, czy wszystkie niezbędne czynności zostały wykonane (dot. członków Szkolnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz osób będących świadkami lub uczestnikami zdarzenia kryzysowego).

1. OSZACUJ ZDARZENIE

- a) ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia,
- b) pozyskaj kluczowe informacje (co się stało, kto był zaangażowany, kto był świadkiem, jak zdarzenie się zaczęło).

2. WEZWIJ POMOC

- a) zadzwoń na policję (997, 112), straż pożarną (998, 112), pogotowie ratunkowe (999, 112),
- b) rozpocznij realizację szkolnych procedur postępowania w sytuacji kryzysowej (w zależności od rodzaju zdarzenia),
- c) wezwij Szkolny Zespół Kryzysowy,
- d) w uzasadnionych sytuacjach - wezwij placówkę wsparcia (Policja, Straż Gminna. Pogotowie Ratunkowe, Straż Pożarna).

3. CHROŃ, ZAWIADAMIAJ

- a) zawiadom przez ogłoszenie (lub w inny dostępny sposób) personel szkoły,
- b) chroń (odizoluj) wszystkich, którzy byli narażeni na niebezpieczeństwo,
- c) podejmij działania zapobiegające dezinformacji, chaosowi.

4. ZABEZPIECZ BUDYNEK, TEREN I KIERUJ (w zależności od rodzaju zdarzenia)

- a) upewnij się, że wszyscy pozostali uczniowie (personel) są bezpieczni,
- b) bądź w kontakcie z personelem szkoły, aby monitorować sytuację,
- c) łagodnie kieruj uczestnikami zdarzeń.

5. CZEKAJ NA SŁUŻBY INTERWENIUJĄCE

- a) zbierz świadków, poszkodowanych w zdarzeniu jeśli to możliwe,
- b) idź do miejsca, z którego można zarządzać akcją i czekaj na wezwaną służbę,
- c) zbierz kluczowe informacje niezbędne do dalszych działań.

6. USTABILIZUJ ELEMENTY SKŁADAJĄCE SIĘ NA SYTUACJE. KIERUJ SIĘ BEZPIECZEŃSTWEM

- a) zapewnij udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej rannym (zapewniając bezpieczeństwo uczestnikom),
- b) sprawdź obecność uczniów i personelu,
- c) zawiadom rodziców/opiekunów prawnych,
- d) zabezpiecz miejsce zdarzeń, ślady.

7. WSPÓŁPRACUJ Z POLICJĄ LUB ODPOWIEDNIMI SŁUŻBAMI W ROZWIĄZANIU PROBLEMU

- a) pozostań w miejscu zarządzania, wspieraj służby interwenujące,
- b) dostarczaj informacji, w tym specyficznych, dotyczących zdarzenia, szkoły,
- c) kieruj współpracą personelu ze służbami.

8. ZAWIADOM, GDY SYTUACJA ZOSTANIE USTABILIZOWANA

- a) powiadom rodziców/opiekunów prawnych,
- b) współpracuj ze służbami w działaniach po zdarzeniu,
- c) powiadom, uspokój personel.

9. ZAINICJUJ DZIAŁANIA NAPRAWCZE

- a) powiadom organ nadzoru,
- b) zrób odprawę personelu,
- c) poproś o pomoc instytucje wsparcia specjalistycznego,
- d) zaplanuj wznowienie rutynowych działań szkoły.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ W RYMANIU

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz.U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z późn. zm - tekst jednolity Dz.U. z 2002r. Nr 11 poz. 109 oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą/.Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2003r. Nr 24, poz. 198/.Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 póź. 179 z późn. zm./
- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17..11.1998 r.
- Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. Nr 120);
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa , o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, poz. 756 i Dz. U. z 2002 r. Nr 121, poz. 1037);
- Rozporządzenia Rady Ministrów o pomocy w zakresie opieki socjalnej i prawnej udzielanej kobietom w ciąży i wychowującej dziecko uczennice te (o ile spełniają wymogi określone w rozporządzeniu - Dz.U. 1994 r. Nr 44, poz. 172 z późn. zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. Nr 111 poz. 535);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. Zm. Z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763);
- Ustawa Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226);
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55)

Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce Policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.
10. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego- ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

II

Procedura postępowania nauczyciela w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

1Naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych – art.4 §1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich

III

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Działania uprzedzające:

- a) Sporządzenie listy symptomów używania, nadużywania środków odurzających (pedagog szkolny)
- b) Zaproszenie specjalisty w tej dziedzinie, omówienie skutecznych metod reagowania,
- c) Korzystanie z licznych programów edukacyjno-wychowawczych, profilaktycznych.
- d) Opracowanie listy teleadresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzielaniem pomocy młodzieży używającej środków odurzających, rodzinom, bliskim.
- e) Dokonywanie badań przesiewowych pod kątem używania środków odurzających.

2. Działania interwencyjne

- a) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- b) Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- c) Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
- d) Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

e) Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 (Stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³) godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

f) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 431 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

3. Działania naprawcze:

a) Poinformuj rodziców ucznia o zdarzeniu.

b) Skorzystaj z konsultacji pedagoga szkolnego lub specjalistów z PPP- omówcie problem i skonstruujcie strategię dalszego działania (interwencji i rozwiązania problemu) wspólnie.

c) Wesprzyj rodziców, poinformuj, na co powinni zwracać baczną uwagę, nakłaniając jednocześnie do korzystania z pomocy wyspecjalizowanych gminnych placówek („Punkt konsultacyjny” i komisji).

d) Jeżeli incydent będzie się powtarzał zawiadom sąd rodzinny lub policję.

IV

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

V

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz

kieszoni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

VI

Procedura postępowania dyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie SP w Rymaniu.

1. Podstawy prawne:

a) „Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, szczególnie naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używania alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia

o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu”.

b) „Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję”.

c) „Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu”.

2. Podstawowe czynności dla dyrektora lub pedagoga szkolnego:

a) Przyjąwszy do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić niezwłocznie policję.

b) Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

c) Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji:

- Jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informacje,

- Sprawdzi, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników,

- W rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne,

- Nie nagłaśniać zdarzenia.

d) W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów):

- Konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych. Nie należy zatrzymywać na „siłę” sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji.

Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach:

- Ofiarę należy odizolować od sprawców.

e) W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.

f) Wykonać ewentualne czynności przez przejmującego sprawę policjanta

3. Zakazy:

a) Nie należy „na własną rękę” konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.

b) Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

VII

Procedura postępowania w przypadku ujawnienia przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie szkoły.

1. Ściganie na wniosek pokrzywdzonego - w tym przypadku wszczęcie postępowania przez policję uzależnione jest od woli pokrzywdzonego. W przypadku tych kategorii przestępstw pokrzywdzony składa wniosek do protokołu, a po jego złożeniu przestępstwo ścigane jest tak, jak z urzędu. Wycofanie przez pokrzywdzonego wniosku o ściganie jest bezskuteczne.
2. Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków (o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym).
3. Odnotować godzinę zgłoszenia oraz zapytać o przyczynę ewentualnej zwłoki w podaniu tej informacji.
4. Zapewnić w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
5. Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym:
 - a) jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informację,
 - b) sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników,
 - c) nie nagłaśniać zdarzenia.
6. Powiadomić rodziców lub opiekunów dziecka pokrzywdzonego, zrelacjonować im zdarzenie i uzgodnić z nimi czy będą chcieli zgłosić sprawę policji.
7. W przypadku odmowy złożenia wniosku o ściganie sprawców przez rodziców należy ich poinformować, jakie środki podejmie szkoła w stosunku do sprawców zdarzenia.
8. Środki, jakie należy przedsięwziąć to między innymi:
 - a) w ramach uprawnień statutowych szkoła stosuje względem sprawcy zdarzenia środki przewidziane w statucie szkoły.
 - b) w przypadku, gdy sprawca zdarzenia sprawiał wcześniej problemy i łamał normy społecznego zachowania, a zdarzenie, którego się dopuścił nosi cechy postępującej demoralizacji, szkoła powinna sporządzić na tą okoliczność wystąpienie do sądu rodzinnego lub Policji.

VIII

Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:
 - a) omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej,
 - b) upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych (np. list sprawdzających),
 - c) monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.
2. Działania interwencyjne:
 - a) ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia,

- b) nie pozostawiaj ucznia samego,
- c) usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru,
- d) bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce,
- e) zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia,
- f) wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba,
- g) zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie,
- h) towarzysz uczniowi - jesteś dla niego ważny,
- i) zawiadom Dyrekcję Szkoły - Dyrekcja zawiadamia UG,
- j) dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza:

RYZIKO UMIARKOWANE

NP. UCZEŃ MÓWI O SAMOBÓJSTWIE,
NIE MÓWI JAK TO ZROBI,
NIE BYŁO WCZEŚNIEJSZYCH PRÓB,

DUŻE RYZYKO

NP. WYSTĄPIŁY CZYNNIKI PRZEDWYPADKOWE,
UCZEŃ MÓWI JAK TO ZROBI,
BYŁY WCZEŚNIEJSZE PRÓBY,

EKSTREMALNE RYZYKO

NP. WYSTĄPIŁY WSKAŹNIKI PRZEDWYPADKOWE,
UCZEŃ DOKONAŁ SAMOOKALECZENIA,
PODJĄŁ PRÓBĘ NIEUDANEGO ZAMACHU SAMOBÓJCZEGO LUB INNE DZIAŁANIA
ZAGRAŻAJĄCE ZDROWIU LUB ŻYCIU,

- Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego, informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnia w miarę możliwości opiekę psychologa.

- Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych,

- Dyrekcja szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji,

- Chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

1. Działania naprawcze:

a) dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi,

b) bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z PPP lub placówką opieki zdrowotnej,

c) podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

IX

Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej)

1. Działania uprzedzające:
 - a) omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej,
 - b) omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.
2. Działania interwencyjne:
 - a) poinformuj nauczycieli, wychowawców,
 - b) przypomnij zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania - na godzinach wychowawczych, innych lekcjach,
 - c) poinformuj uczniów na forum klasy,
 - d) stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
3. Działania naprawcze:
 - a) oceń potrzeby - monitoruj stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na uczniów, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji,
 - b) skonsultuj sytuację z pedagogiem lub specjalistą z PPP.

X

Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konieczności zawiadomienia o śmierci ucznia

1. Powiadamianie o śmierci zawsze powinno się odbywać „twarzą w twarz”
2. Prawidłowe powiadomienie o śmierci musi spełnić następujące warunki:
 - a) dostarczyć niezbędne informacje;
 - b) udzielić pierwszego wsparcia rodzinie;
 - c) ochronić godność;
 - d) okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
3. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób jej najbliższych,
4. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenia, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby móc umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską,
5. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się, przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcję osoby powiadamianej. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
6. Zawiadomienie powinno być możliwie jak najprostsze. Powinno się wyrazić współczucie, przykrość i zrozumienie.
7. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się

szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, okoliczności itp. (jak, w jaki sposób, kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.

8. Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego.

9. Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawić rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki. Powinien zostać pracownik szkoły lub psycholog tak długo, aż minie pierwsza reakcja - szok lub pojawią się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji lub/i wsparcia, w razie potrzeby. Aby rodzina ofiary nie czuła się osamotniona, należy podać adresy instytucji udzielających wsparcia.

10. Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem lekarza itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.

11. W realiach szkolnych rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci ucznia z mediów lub od osób trzecich. Obowiązek informowania leży po stronie personelu szkoły, dyrekcji.

12. Absolutnie unikać należy powierzania zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

XI

Procedura postępowania w sytuacji używania przez ucznia telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych w szkole i podczas lekcji bez zgody nauczyciela.

Zgodnie z ustaleniami zapisanymi w statucie szkoły uczeń nie może podczas lekcji w żaden sposób używać telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych. Telefon, który uczeń posiada powinien być wyłączony i schowany. Także podczas przerw uczeń nie może używać telefonu do filmowania, robienia zdjęć i czynności naruszających prywatność innych osób.

Postępowanie w przypadku, gdy uczeń nie stosuje się do wyżej zawartych postanowień:

1. Nauczyciel nakazuje uczniowi wyłączenie i schowanie telefonu.

2. Jeżeli uczeń nie posłucha wówczas nauczyciel nakazuje uczniowi wyłączenie telefonu w sposób uniemożliwiający korzystanie z niego przez osoby trzecie, ewentualnie wyjęcie karty sim i zabiera uczniowi telefon.

3. O powyższym zajściu informuje wychowawcę klasy, w przypadku gdy wychowawca jest nieobecny pedagoga lub dyrektora.

4. Podpisany (kartka samoprzylepna z danymi ucznia) telefon przekazuje w sekretariacie lub dyrektorowi szkoły.

5. W następnej kolejności wychowawca informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji i wzywa do odebrania telefonu wskazując miejsce jego przechowywania.

6. Wychowawca oddaje rodzicom telefon najlepiej w obecności ucznia, przypominając jeszcze raz zasady dotyczące używania telefonu przez ucznia w czasie pobytu w szkole.

7. W przypadku nagminnego naruszania opisanych zasad dyrektor za zgodą rodzica może zatrzymać telefon ucznia do zakończenia zajęć w danym roku szkolnym i wtedy przekazać go rodzicom.

Nikt z pracowników szkoły nie może włączać odebranego uczniowi telefonu, używać ani wykonywać na nim żadnych operacji, jeżeli telefon dzwoni tylko uczeń może go wyłączyć. Nie wolno także przeglądać zawartości telefonu, nawet jeśli jest uzasadnione podejrzenie, że uczeń dokonał nagrania lub zrobił zdjęcie, w takiej sytuacji należy wezwać rodzica i w jego obecności poprosić ucznia o pokazanie treści i ich usunięcie. Jeżeli istnieje podejrzenie, że na telefonie znajdują się treści mogące w jakikolwiek sposób stwarzać zagrożenie dla innych uczniów czy pracowników lub noszą znamiona świadczące o popełnionym przestępstwie wówczas szkoła nawiązuje kontakt z policją i w obecności ucznia i jego rodziców przekazuje telefon funkcjonariuszowi, który podejmuje czynności zgodne z ich procedurami.

W przypadkach szczególnych szkoła zapewnia kontakt z rodzicami uczniów, w związku z czym uczeń nie ma potrzeby posiadania telefonu w szkole. W przypadku zaginięcia, kradzieży czy zniszczenia telefonu lub innego urządzenia elektronicznego przyniesionego przez ucznia, szkoła nie ponosi odpowiedzialności za takie zdarzenie.

XII

Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1. Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek przerwania go, używając perswazji słownej lub fizycznej.
2. Powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
4. Sporządzenie notatki (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
5. Poinformowanie rodziców o zaistniałej sytuacji.
6. Zgłoszenie sprawy do pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
7. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o statut szkoły.
8. Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacji na temat.

XIII

Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń chce okaleczyć siebie lub innych

Interweniując w sytuacji, gdy uczeń chce okaleczyć siebie lub innych należy zastosować się do następujących wskazówek:

1. Bądź dyrektywny (wyznaczający). Jeśli czas na to pozwala, poinformuj dokładnie, co dziecko ma robić z rękami, nogami, itp. np. jeśli właśnie chce kogoś uderzyć, powiedz: „*opuść ręce*”, jeśli chce rzucić krzesłem, należy powiedzieć: „*postaw krzesło*”, jeżeli chce kopać: „*trzymaj stopy na podłodze*”;
2. Należy unikać pouczania go, czego nie ma robić, np. nie mówić „*nie bij*”, zamiast tego należy udzielić wskazówek, co ma robić;
3. Należy unikać niejasnych sformułowań typu: „*uspokój się*”, a używać precyzyjnych wyrażeń, takich jak: „*trzymaj ręce w bezruchu*”;
4. Jeśli wskazówki werbalne są ignorowane i dziecko w dalszym ciągu zachowuje się agresywnie, próbuje ugodzić innych, czy niszczy mienie, należy uniemożliwić mu to, używając siły fizycznej. Może zaistnieć potrzeba przejścia do bezpośredniego użycia siły fizycznej w sytuacji, gdy brak jest czasu na wskazówki słowne;
5. Jeśli jest to możliwe, należy używać takich technik, jak blokowanie, w celu uniemożliwienia dosięgnięcia innych, czy okaleczenia siebie;
6. Aby nie dopuścić do okaleczenia, należy, jeśli to możliwe unieruchomić dziecku ręce i nogi. Jedyne, co powinno się mówić w takiej sytuacji, to: „*trzymaj ręce w bezruchu, puszczać cię wtedy, gdy twoje ręce będą nieruchome*”. Nie powinno się mówić nic więcej do czasu, gdy dziecko zapanuje nad swoimi kończynami;
7. Gdy zaczyna postępować zgodnie ze wskazówkami, należy stopniowo redukować siłę fizyczną. Jeśli ponownie stanie się gwałtowne, znowu powinno być wprowadzone zabezpieczenie fizyczne;
8. Użycie siły fizycznej powinno być stosowane tylko w przypadku zagrażającym zniszczeniem czy okaleczeniem i usunięte, gdy tylko sytuacja zostanie uznana za bezpieczną;
9. Jeśli zajdzie taka okoliczność, należy wezwać pomoc. Powinno się to zrobić w spokojny sposób, nie okazując emocji;
10. Nie dyskutować o zaistniałej sytuacji w obecności dzieci;
11. Posługiwanie się siłą fizyczną nie powinno być stosowane w przypadkach, które nie są niebezpieczne, czy destrukcyjne, jak gwałtowne poruszenie się, czy skakanie, itp.;
12. Opiekunowie, aby posługiwać się siłą fizyczną, powinni być przeszkoleni przez specjalistę w tej dziedzinie, muszą być kompetentni;
13. Ważne jest uświadomienie dziecku, że zachowanie agresywne nie opłaca się. Osiąga się to przez unikanie bezpośredniego ustosunkowywania się do agresywnego zachowania;
14. Należy unikać dyskusji, pogroźek, ekscytacji (pozytywnego wzmocnienia), nie wymagać przeproszenia czy rekompensowania szkód;

15. W razie konieczności osoba interweniująca wzywa pomoc medyczną lub/i policję;
16. Osoba interweniująca powiadamia dyrektora i wychowawcę;
17. Wychowawca wzywa rodziców.

XIV

Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku uczniowskiego

1. Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski każdy pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy:
 - a) Pracownik doprowadza poszkodowanego do gabinetu lekarskiego (pielęgniarki szkolnej) - Przychodni, zawiadamiając zaraz potem dyrektora (wicedyrektora).
 - b) Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą- prosi o nadzór nad swoją klasą kolegę uczącego w najbliższej sali,
 - c) jeśli gabinet lekarski (Przychodnia) jest nieczynny, przekazuje się poszkodowanego dyrektorowi (wicedyrektorowi), który już bierze odpowiedzialność za udzielenie pomocy,
 - d) Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń- miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin lub szkicu,
 - e) Jeśli wypadek zdarzyłby się w godzinach wieczornych (baliki, dyskoteki itp.) - gdy nie ma dyrektora (wicedyrektora szkoły) - nauczyciel decyduje sam o postępowaniu. W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz telefonicznie dyrektora, następnie zawiadamia rodziców,
 - f) Jeśli wypadek zdarzyłby się w czasie wycieczki (biwaku)- wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie.
2. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:
 - a) Rodziców,
 - b) Pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy (jeżeli takie stanowisko jest w zakładzie pracy),
 - c) Społecznego inspektora pracy (jeżeli takie stanowisko jest w zakładzie pracy),
 - d) Organ prowadzący szkołę,
 - e) Radę rodziców,
3. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
4. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.
5. Zawiadomień, o których mowa w ust. 2-4, dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.

XV

Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku lekcji

Definicja

Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego z informacją do pedagoga szkolnego, a w przypadku gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrekcji i pedagoga szkolnego o zaistniałej sytuacji.
2. Nauczyciel uczący może również skorzystać w tej sytuacji z pracownika niepedagogicznego obsługującego dane piętro. Pracownik ten zobowiązany jest do udzielenia nauczycielowi pomocy.
3. Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora.
4. Pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
5. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole - na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
6. Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, pedagog powiadamia dyrektora szkoły wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły oraz Policję.
7. Jeżeli przyczyną zakłócenia toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach, postępować należy według tych procedur.
8. Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom (np. wychowawcom, których uczniowie aktualnie popełnili wykroczenie).

XVI

Procedura kontroli realizacji oraz postępowania w przypadku nierealizowania przez ucznia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki

Na podstawie art. 15 pkt 1 i 2 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. - O systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., nr 67, poz. 3 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 15 Ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 1991 r., Nr 36, poz. 161 z późniejszymi zmianami) oraz art. 3 i 4 Rozporządzenia MENiS z dnia 19 lutego 2002 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 107, poz. 1003 z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej

dokumentacji, wprowadza się następujące procedury kontroli realizacji obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki i postępowania w przypadku nierealizowania przez ucznia SP w Rymaniu:

1. Osobami uprawnionymi do kontroli realizacji obowiązku szkolnego są:

- 1) wychowawca klasy,
- 2) pedagog szkolny,
- 3) zastępca dyrektora,
- 4) dyrektor,
- 5) nauczyciel prowadzący dane zajęcie edukacyjne dla swoich zajęć.

2. Osoby uprawnione mają obowiązek przekazania informacji rodzicom (opiekunom prawnym) ucznia w czasie zebrań z rodzicami, konsultacji lub rozmów indywidualnych o niezrealizowaniu obowiązku szkolnego, jeżeli uczeń opuścił w ciągu jednego miesiąca nauki 10 godzin lekcyjnych.

3. W sytuacji, kiedy rodzice (opiekunowie prawni) ucznia nie kontaktują się ze szkołą lub liczba opuszczonych godzin zajęć edukacyjnych jest wyższa, niż wymieniona w ust. 2, pedagog szkolny, w porozumieniu z wychowawcą klasy, wysyła, za potwierdzeniem pocztowym, wezwanie do stawienia się rodziców (opiekunów prawnych) do gimnazjum.

4. W razie dalszego braku kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia lub w przypadku utrzymywania się sytuacji opisanej w ust. 2 pedagog szkolny, w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub jego zastępcą, podejmuje kolejno następujące działania:

- 1) zwraca się do policji (Posterunek Policji w Rymaniu) z prośbą o interwencję dzielnicowego;
- 2) wysyła upomnienie;
- 3) wysyła do Wójta Gminy Rymań poprzez dyrektora, prośbę o ukaranie poprzez nałożenie grzywny, w celu przymuszenia, w wysokości do 5000,00 zł (pięciu tysięcy zł.) – wzór załącznik Nr
- 4) zwraca się do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu – Wydział Rodzinny i Nieletnich z prośbą o wgląd w opiekę.

W razie stwierdzenia, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego w żadnej placówce lub zaprzestało jego realizacji w szkole (placówce), do której decyzją rodziców (opiekunów prawnych) zostało zapisane pedagog szkolny, w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub jego zastępcą, podejmuje działania określone w ust. 4 z pominięciem wcześniej określonych.

5. Usprawiedliwianie nieobecności następuje:

- 1) W ciągu tygodnia – do następnej godziny wychowawczej. Nie później jednak niż do ostatniego dnia każdego miesiąca wychowawcy klas przyjmują usprawiedliwienia nieobecności za bieżący miesiąc.
- 2) Po tym terminie nie usprawiedliwia się już nieobecności.

3) Usprawiedliwienia wystawiają rodzice, prawni opiekunowie ucznia lub inne uprawnione osoby. W szkole przyjęta jest osobista i pisemna forma usprawiedliwienia nieobecności.

6. Uczeń, który ukończył 18 lat i nie ukończył szkoły, może decyzją Dyrektora szkoły, zostać skreślony z listy uczniów. Skreślenie powinno być udokumentowane:

1) nieobecnościami nieusprawiedliwionymi uniemożliwiającymi ocenę postępów w nauce ucznia w danym okresie;

2) uczeń pomimo otrzymanej pomocy nie podejmuje prób zmiany swojej sytuacji;

3) na podstawie przedstawionej przez Dyrektora dokumentacji i opisu sytuacji, Rada Pedagogiczna na swoim posiedzeniu pozytywnie opiniuje wniosek Dyrektora o skreślenie z listy uczniów.

XVII

Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów przez ucznia

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń palił na terenie szkoły papierosy, nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który powziął takie podejrzenie, ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu do wychowawcy klasy, a w przypadku jego nieobecności do pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.

2. Wobec ucznia, który pali w szkole papierosy, podejmowane są następujące kroki:

- o sytuacji palenia i podjętych działaniach informowani są rodzice ucznia,

- wychowawca lub pedagog szkolny prowadzi działania indywidualne mające na celu zmianę postawy ucznia,

- uczeń otrzymuje informacje o szkodliwości palenia, możliwościach i miejscach zaprzestania palenia.

3. W przypadku ustalenia miejsca zakupu papierosów przez ucznia należy powiadomić PP w Rymaniu.

Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia:

- wychowawca informuje telefonicznie rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu,

- uczeń otrzymuje upomnienie wychowawcy klasy za rażące naruszenie regulaminu szkoły i statutu,

- uczeń podpisuje ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron.

XVIII

Procedura postępowania w przypadku dokonania kradzieży lub zniszczenia mienia

Postępowanie w przypadku kradzieży lub zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego, dokonanego na terenie szkoły przez uczniów:

1. O fakcie kradzieży lub zniszczenia bezzwłocznie powiadamiany jest dyrektor szkoły.

2. Dyrektor, po przyjęciu zawiadomienia, może przekazać prowadzenie wyjaśnień innej osobie.

3. Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba bezzwłocznie zawiadamia rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego o dokonaniu kradzieży lub zniszczenia i o podjętych działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.

4. Za zniszczone lub skradzione przez ucznia mienie odpowiadają finansowo rodzice.

5. W przypadku, gdy rodzice uchylają się od pokrycia kosztów naprawy zniszczonego lub odkupienia skradzionego mienia oraz gdy wartość kradzieży lub zniszczenia przekracza 250 PLN sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana na Posterunek Policji w Rymaniu.

XIX

Procedura pomocy uczniom mających niepowodzenia w nauce

1. Wobec uczniów, u których nauczyciele zauważają narastające niepowodzenia szkolne, wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem i nauczycielem przedmiotowym przygotowują propozycje pomocy uczniowi. Konsultują je z uczniem i jego rodzicami w trakcie indywidualnych spotkań. Za zgodą rodziców uczeń może korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie:

- umożliwienia odrabiania zadań domowych na terenie szkoły np. w świetlicy szkolnej;
- dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

2. Nauczyciele są zobowiązani do:

- indywidualizowania pracy z uczniem w czasie lekcji w oparciu o zalecenia zawarte w opinii PPP;
- nawiązania współpracy z domem rodzinnym, wskazanie rodzicom lub opiekunom właściwych form i metod pracy z dzieckiem, udzielenie rodzicom pomocy w określeniu problemów w nauce dziecka i skierowaniu dziecka do odpowiedniej specjalistycznej placówki;
- kierowania ucznia na zajęcia specjalistyczne: rewalidacyjne, terapii pedagogicznej, logopedyczne, socjoterapeutyczne, dydaktyczno-wyrównawcze.

XX

Procedura dotycząca pomocy uczniom o specjalnych potrzebach wychowawczych

1. Sposoby diagnozowania: obserwacja ucznia na terenie klasy, szkoły, w czasie zajęć pozalekcyjnych; analiza prac i wytworów ucznia; wykonanie oraz analiza pomiarów socjometrycznych; wywiad środowiskowy.

2. Diagnoza może być dokonywana przez: nauczyciela, wychowawcę, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, rodzica (opiekuna prawnego), specjalistyczną placówkę.

3. Dalszy tok postępowania w celu zapewnienia pomocy uczniom z zaburzeniami w zachowaniu:

- zindywidualizowana opieka wychowawcza nad uczniem z zaburzeniami lub trudnościami w prawidłowym funkcjonowaniu pod względem wychowawczym.
- objęcie ucznia terapią indywidualną lub zajęciami socjoterapii, w zależności od potrzeb.
- dokładne poznanie środowiska rodzinnego oraz najbliższego otoczenia dziecka.
- nawiązanie lub nasilenie współpracy z domem rodzinnym lub placówką, w której przebywa uczeń.

- utrzymywanie stałego kontaktu z kuratorem sądowym, w przypadku, gdy uczeń lub jego rodzina są objęci taką opieką.
- przestrzeganie zaleceń wskazanych przez lekarza specjalistę lub specjalistyczną placówkę.
- utrzymywanie kontaktów z instytucjami wspierającymi proces wychowania oraz konsultacje, gdy uczeń jest objęty pomocą takiej placówki.
- wskazywanie i pomoc rodzicom w skierowaniu dziecka do specjalistycznych placówek.

XXI

Epizod psychotyczny ucznia

1. Działania uprzedzające:
 - a) Zrobienie listy symptomów psychotycznych - zaproszenie specjalisty w tej dziedzinie, omówienie skutecznych metod reagowania,
 - b) Omówienie procedury na forum Rady Pedagogicznej,
 - c) Sprawdzenie, jak skutecznie wezwać pogotowie ratunkowe w sytuacji zagrożenia zdrowia/życia, także spowodowanego atakami psychozy,
 - d) Opracowanie listy teleadresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzieleniem pomocy osobom chorym psychicznie.
2. Działania interwencyjne:
 - a) Nie pozostawiaj ucznia samego,
 - b) Reaguj spokojnie, łagodnie,
 - c) Bez rozgłosu przeprowadź ucznia w spokojne miejsce,
 - d) Na ile to możliwe, nie rozpowszechniaj w szkole informacji o zdarzeniu,
 - e) Zawiadom pogotowie ratunkowe (999, 112),
 - f) Nie skupiaj się na rozstrzygnięciu, czy to jest psychoza.
3. Działania naprawcze:
 - a) Jeżeli uczeń wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego klasę - np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat: „Czym jest choroba psychiczna” (jeżeli fakt choroby jest ogólnie znany),
 - b) Jeżeli uczeń sobie tego nie życzy - nie informować klasy,
 - c) Wziąć pod uwagę skutki uboczne leczenia i choroby przy określeniu wymagań wobec ucznia,
 - d) Konsultować postępowanie z lekarzem, u którego leczy się uczeń, lekarz jednak nie musi udzielać informacji,
 - e) Udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form pomocy dostępnych w PPP, przyszpitalnych grupach wsparcia.

XXII

Pomoc dla ucznia prześladowanego przez rówieśników

1. Należy koniecznie, zdecydowanie i skutecznie, natychmiast przerwać przemoc – nie dając sprawcom sygnałów ostrzegawczych, niezwłocznie podjąć działania, by uniemożliwić im dalsze nękanie tej osoby (i innych),

2. Udzielić osobie poszkodowanej wsparcia emocjonalnego (w tym – zaangażowanie jej rodziców/opiekunów),
3. Odbudować i ustabilizować samoocenę oraz poczucie własnej wartości tej osoby, jak również jej poczucia kontroli nad sytuacją i bezpieczeństwa (zapobieganie wyuczzonej bezradności),
4. Dokonać uwolnienia od poczucia winy i wstydu – uświadomić, że nie dziecko jest winne tej sytuacji,
5. Umożliwić uczniowi ekspresję tłumionych dotychczas myśli i uczuć, nawet tych „trudnych”, zaakceptować je oraz nauczyć poszkodowaną osobę, jak może sobie z nimi radzić,
6. Pociągnąć sprawców do odpowiedzialności oraz pracować z nimi,
7. Poprawić atmosferę w klasie i integrować poszkodowaną osobę z rówieśnikami. Jeśli konieczne będzie rozdzielenie tej osoby i jej prześladowców, należy przenieść do innej klasy/placówki raczej ich (w ramach poniesionych konsekwencji) niż ją (zmiana klasy to silny stres, konieczność nawiązywania nowych znajomości, co dla tej osoby będzie bardzo trudne, nie ma też gwarancji, że w nowej klasie nie dojdzie do złego traktowania). Wyjątek może stanowić sytuacja, kiedy duża część klasy jest wrogo nastawiona wobec ucznia, a wyniki badań socjometrycznych w klasie wskazują, że trudno będzie w niej znaleźć osoby nastawione pozytywnie wobec tej uczennicy lub ucznia.

Schemat udzielania pomocy osobie prześladowanej

Kto?	Co robi?
Dowolny pracownik szkoły	Podejmuje niezwłoczną interwencję, by przemoc zatrzymać i inicjuje realizację szkolnej procedury postępowania w takiej sytuacji. Realizację odpowiedniej procedury wszczyna też niezwłocznie, jeśli z jakiegoś źródła dowie się o prześladowaniu uczennicy lub ucznia.
Wychowawca	Niezwłocznie po uzyskaniu informacji o tym, że osoba z jego klasy doświadcza przemocy i może być prześladowana, postępuje zgodnie ze szkolną procedurą dotyczącą takiej sytuacji.
Inni nauczyciele uczący dziecko	Obserwują sytuację poszkodowanej osoby i na bieżąco informują wychowawcę, udzielają jej wsparcia, pomagają jej zintegrować się z klasą, czuwają nad jej bezpieczeństwem podczas lekcji.
Dyrektor	Czuwa nad udzielaniem poszkodowanej osobie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i nad realizacją szkolnej procedury dotyczącej przypadków stwierdzenia przemocy

	rówieśniczej, wspiera wychowawcę.
Szkolny pedagog i/lub psycholog bądź też poradnia psychologiczno-pedagogiczna	<ul style="list-style-type: none"> • szczegółowo diagnozuje potrzeby danej osoby, by dobrać adekwatne metody pomocy, • wspiera merytorycznie, a w razie potrzeby także emocjonalnie rodziców/opiekunów oraz wychowawcę tej osoby, • udziela poszkodowanej osobie i jej rodzicom/opiekunom, a także wychowawcy, porad i konsultacji, • organizuje dla osoby poszkodowanej indywidualne lub grupowe warsztaty psychoedukacyjne rozwijające kompetencje osobiste i społeczne (np. radzenie sobie z emocjami, kompetencje komunikacyjne), • oferuje inne formy pracy z pedagogiem lub psychologiem.
Rodzice	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa, wspieranie dziecka (zwłaszcza emocjonalne), konstruktywne okazywanie mu zainteresowania i miłości, poświęcanie czasu, • ścisła współpraca ze szkołą i innymi specjalistami zaangażowanymi w proces udzielania pomocy ich dziecku.
Psychoterapeut(k)a	<ul style="list-style-type: none"> • diagnoza kliniczna stanu poszkodowanej osoby (w tym ocena tego, czy należy poszukać też pomocy psychiatrycznej), • objęcie jej dodatkową opieką psychoterapeutyczną, jeśli są ku temu wskazania.
Instytucje państwowe np. opieka społeczna, sąd rodzinny	<ul style="list-style-type: none"> • są zaangażowane, kiedy zostaną ku temu spełnione wymagania zawarte w szkolnej procedurze reagowania, np. kiedy poszkodowana niepełnoletnia uczennica lub uczeń doznaje zaniedbań ze strony rodziców/opiekunów, którzy niedostatecznie angażują się w udzielenie jej/mu pomocy, lub kiedy z innych przyczyn nie są oni w stanie zapewnić dziecku wsparcia, którego ono potrzebuje, • działają zgodnie z przyjętymi zasadami we współpracy ze szkołą.

Wszystkie zaangażowane osoby powinny współpracować ze sobą i mieć między sobą efektywny przepływ informacji – dzięki temu pomoc będzie bardziej skuteczna i dopasowana do bieżących potrzeb.

XXIII

Incydent bombowy

1. Symptomy wystąpienia zagrożenia

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- a) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp.,
- b) osoby wyglądające na obcokrajowców,
- c) osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
- d) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

Należy jednak pamiętać

, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

O swoich spostrzeżeniach poinformuj członka Szkolnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, straż miejską lub policję.

2. Uwagi:

- a) Zawczasu pomyśl, którędy można się ewakuować w pośpiechu z budynku. Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne.
- b) Zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, rzucone lub zniszczone podczas wybuchu. Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia.
- c) Należy również pamiętać o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków oraz nie pozostawiać bagażu bez opieki.
- d) Jeżeli jesteś osobą, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcję szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
- e) Zawiadamiając policję należy podać następujące informacje:
 - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot),
 - treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego,
 - numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej,
 - opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
- f) Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

3. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

- a) Do czasu przybycia policji akcją kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
- b) Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
- c) Po przybyciu policji na miejsce incydem bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- d) Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
- e) Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
- f) Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
- g) Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
- h) Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
- j) Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy, należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)
- k) Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

4. Jak powinieneś zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

- a) Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” zastosuj się do poleceń policji,
- b) Ciekawość może być niebezpieczna - jak najszybciej oddal się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę,
- c) Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób,
- d) W przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie „ratuj” na siłę swojego samochodu - życie jest ważniejsze.

XXIV

Konieczność udzielenia pierwszej pomocy uczniom

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2006 r. Nr 191 poz. 1410 ze zm.), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69 ze zm.).

1. Zabezpieczenie miejsca wypadku przez ewentualnymi dalszymi zagrożeniami.

2. Dokonanie oceny stanu ucznia.
3. W przypadku stanu zagrażającego życiu lub zdrowiu ucznia – nauczyciel informuje dyrektora szkoły o konieczności wezwania pogotowia ratunkowego (poprzez wyznaczenie ucznia, który przekazuje informację do sekretariatu szkoły).
4. Dyrekcja szkoły organizuje opiekuna dla grupy pozostałych dzieci w klasie.
5. Nauczyciel, pod którego opieką znajduje się poszkodowany uczeń, jest zobowiązany do udzielenia mu pierwszej pomocy, do czasu przybycia pogotowia ratunkowego.
6. Nauczyciel, który był świadkiem zdarzenia informuje o nim wychowawcę oraz rodziców (opiekunów prawnych) ucznia.

Szczegółowy opis postępowania w przypadku udzielania pierwszej pomocy
Przy udzielaniu pierwszej pomocy ratownik, pomimo zdenerwowania, powinien w miarę możliwości wykazać się opanowaniem i zdrowym rozsądkiem, gdyż jest to podstawą skuteczności i sprawności jego działania. **W miarę możliwości do udzielenia pierwszej pomocy wzywa się pracownika szkoły przeszkolonego w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.**

1. Pierwszą czynnością przed przystąpieniem do pomocy poszkodowanemu jest **zabezpieczenie miejsca wypadku przed ewentualnymi dalszymi zagrożeniami**, np. wyłączenie urządzeń elektrycznych.
2. Następną czynnością jest **dokonanie oceny stanu poszkodowanego**, czy zachował on przytomność i jaki jest stan wydajności jego układów krążenia i oddychania. Prawidłowa ocena tego stanu jest podstawą do dalszych działań związanych z pierwszą pomocą. Takimi działaniami mogą być: podjęcie sztucznego oddychania, zewnętrzny masaż serca, zatamowanie krwotoku, ułożenie poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej, zabezpieczenie poszkodowanego przed pogłębieniem wstrząsu, wezwanie pogotowia ratunkowego.

Udzielenie pierwszej pomocy należy kontynuować do czasu przybycia fachowego personelu medycznego.

Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka lub lekarzem. W sytuacji udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńcze z grupą uczniów szkoły **jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów, poprzez zawiadomienie dyrekcji szkoły o zdarzeniu (w tym celu nauczyciel wyznacza ucznia, który informuje dyrektora szkoły o zdarzeniu oraz konieczności wezwania pogotowia ratunkowego).**

O każdym przypadku wystąpienia urazu nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub nauczyciel, pod którego opieką dziecko się znajduje, powiadamia w dniu zdarzenia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz dyrektora szkoły.

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia – gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby informuje sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia o konieczności wezwania pielęgniarki, pogotowia, lekarza.
2. Pielęgniarka, pogotowie, lekarz określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców dziecka oraz ustala dalszą opiekę nad dzieckiem.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki..... nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Osoba odbierająca informację powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i ustala sposób odebrania dziecka ze szkoły.
4. Do momentu odebrania przez rodziców/ opiekunów prawnych lub przyjazdu pogotowia uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
5. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.

XXVI

Procedura obiegu opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz zgłaszania ucznia do poradni

1. Nauczyciel, wychowawca, psycholog szkolny rozmawia z rodzicem o potrzebie przeprowadzenia badań psychologicznych diagnozujących przyczyny trudności ucznia w nauce. Pisemną notatkę z rozmowy z rodzicem zawiera w swojej dokumentacji (wychowawca, pedagog szkolny). Rodzic może sam zgłosić się do wybranej poradni z potrzebą badania lub konsultacji sytuacji problemowej dziecka bez powiadamiania szkoły.
2. Wychowawca, nauczyciel, pedagog szkolny wypisuje opinię o uczniu, która jest przekazywana do poradni. Rodzic dostarcza ją osobiście lub za jego zgodą czyni to pedagog szkolny
3. Pedagog szkolny służy pomocą dla rodziców w wypełnianiu dokumentacji do poradni
4. Rodzice osobiście wyznaczają termin badań swojego dziecka, telefonując do poradni, a po zakończonych badaniach, samodzielnie odbierają opinię psychologiczną lub orzeczenie.
Przedstawiciele szkoły nie mogą odebrać wyników badań z poradni.
5. Rodzic, dostarcza opinię, orzeczenie lub zalecenia lekarzy specjalistów i jednocześnie wyraża zgodę na ujawnianie wyników przeprowadzonych badań psychologicznych i zaleceń – wychowawcy, pedagogowi szkolnemu lub do sekretariatu szkoły. Pedagog szkolny przekazuje wychowawcy kopię dokumentu lub wychowawca – pedagogowi szkolnemu celem zapoznania się z jego treścią.
6. Wychowawca wprowadza stosowny zapis w dzienniku klasowym.

7. Wychowawca ma obowiązek dopilnować, by pozostali uczący ucznia nauczyciele zapoznali się z zaleceniami.

9. Nauczyciele uczący ucznia z opinią poradni, dostarczają do pedagoga szkolnego sposoby dostosowań wymagań na zajęciach dla ucznia posiadającego opinię

10. Zespół nauczycieli powołany odpowiednim zarządzeniem przez dyrektora szkoły ma obowiązek w ciągu miesiąca stworzyć Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny dla ucznia z orzeczeniem.

11. Opinie, orzeczenia, zalecenia są do wglądu w dokumentacji pedagoga szkolnego lub u wychowawcy klasy.

XXVII

Procedura rozpoznawania możliwości psychofizycznych i rozwojowych ucznia oraz jego sytuacji społecznej

1. Osobami odpowiedzialnymi za realizację procedury są: wychowawcy klas, nauczyciele uczący, pedagog szkolny, obejmuje ona:

- obserwację zachowania ucznia w szkole/funkcjonowania ucznia w szkole,
- analizę dokumentacji dostarczonej do szkoły przez rodziców (opinia, orzeczenie PPP,
- obserwacja zachowania ucznia podczas realizowanych przez szkołę wyjazdów/wycieczek,
- dokonywanie badań wśród uczniów (testy diagnozujące – pedagog szkolny, ankiety dla uczniów – wychowawca, pedagog szkolny,
- analizy wyników nauczania,
- rozmowy z nauczycielami uczącymi ucznia,
- rozmowy z uczniem.

2. Rozpoznawanie możliwości ucznia odbywa się przez cały okres jego edukacji w szkole, a w szczególności na początku nauki na kolejnym etapie edukacyjnym:

- diagnoza dotyczy: wyników z poprzedniego etapu edukacyjnego, diagnozy stylów uczenia się, sytuacji społecznej, rodzinnej ucznia – wychowawca,
- z pomocą pedagoga szkolnego wychowawca przeprowadza badania ankietowe wśród uczniów,

3. Uczniowie wymagający wsparcia objęci zostają w szkole formami pomocy psychologiczno – pedagogicznej, którą określa odrębny regulamin.

XXVIII

Obecność na terenie szkoły osób niepożądanych, zachowujących się niewłaściwie lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu uczniów.

1. Zwierzę bez opieki właściciela na terenie szkoły.

- 1) Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia izoluje dzieci od zwierzęcia (dzieci nie wychodzą z klasy, a gdy są na boisku na polecenie nauczycieli dyżurujących wracają do budynku szkoły).
- 2) Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zawiadamia kierownika gospodarczego lub pracownika obsługi.
- 3) Kierownik gospodarczy lub pracownik obsługi informują dyrekcję szkoły i podejmują działania zmierzające do odizolowania zwierzęcia.
- 4) Kierownik gospodarczy wzywa Straż Miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.

2. Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie szkoły lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie szkoły

- 1) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w szkole prosi o opuszczenie jej terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia pracowników obsługi lub dyrektora szkoły.
- 2) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w szkole stosuje słowne upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jej terenu i zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- 3) W przypadku braku reakcji dyrektor szkoły zawiadamia Policję.

XXIX

Procedury postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia cyberprzemocy na terenie szkoły

Podstawa prawna:

art. 4a Ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz.U.z 2004r.Nr 256,poz.2572 z późn. zm.)

I. Postanowienia ogólne

1. Szkoła prowadzi działania profilaktyczne uświadamiające całej społeczności szkolnej (uczniom, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły) zasady korzystania i zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych.
2. W szkole podejmuje się interwencję w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy.

3. Niniejsze procedury zawierają zasady postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia cyberprzemocy.

4. Procedury postępowania w przypadku cyberprzemocy mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa w szkole oraz ułatwienie i ujednoczenie sposobów reagowania.

5. Procedury reagowania na cyberprzemoc w szkole dotyczą zachowań i działań wobec: ofiary, sprawcy, świadka.

II. Opis procedury reagowania szkoły na ujawnienie cyberprzemocy

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

1) Informacja o tym, że w szkole miała miejsce cyberprzemoc może pochodzić z różnych źródeł.

a) osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być: poszkodowany uczeń, jego rodzice, inni uczniowie — świadkowie zdarzenia, nauczyciele.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

1) Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.

2) Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie Dyrektora.

3) Dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.

4) Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

5) Nauczyciel informatyki w procedurze interwencyjnej, o ile to możliwe, zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

3. Zabezpieczenie dowodów:

1) Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.

2) Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres email, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.

3) Zabezpieczenie dowodów nie tylko ułatwi dalsze postępowanie dostawcy usługi (odnalezienie sprawcy, usunięcie szkodliwych treści z serwisu), ale również stanowi materiał, z którym powinny się zapoznać wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: Dyrektor i wychowawca, rodzice, a wreszcie policja, jeśli doszło do złamania prawa.

4. Identyfikacja sprawcy:

1) Szkoła podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy, itp. rozmowy z innymi uczniami oraz świadkami zdarzenia bądź osobami trzecimi.

2) W sytuacji kiedy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z

dostawcą usługi w celu usunięcia z Sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów;

a) do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu itp. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

3) W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.

5. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy:

1) W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, wychowawca powinien podjąć następujące działania:

a) przeprowadzić rozmowę z uczniem, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólnie zastanowić się nad jego przyczynami i poszukać rozwiązania sytuacji konfliktowej,

b) omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane,

c) zobowiązać sprawcę do zaprzestania swojego działania i usunięcia z Sieci szkodliwych materiałów,

d) ustalić ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.

2) Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy.

3) Nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy.

4) Rodzice sprawcy zostają poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka.

5) We współpracy z rodzicami należy opracować projekt kontraktu dla dziecka, określającego zobowiązania ucznia, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminy realizacji zadań zawartych w umowie.

6. Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy cyberprzemocy:

1) Wobec sprawcy cyberprzemocy szkoła stosuje kary zawarte w Statucie Zespołu.

2) Dodatkowo uczeń- sprawca może mieć czasowy zakaz korzystania ze szkolnej pracowni multimedialnej w czasie wolnym lub przynoszenia do szkoły akcesoriów elektronicznych (zgodnie z regulaminem korzystania z telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych).

3) Podejmując decyzję o rodzaju kary należy wziąć pod uwagę:

a) rozmiar i rangę szkody — czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia jakiego doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z Sieci, itp.,

b) czas trwania prześladowania — czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent,

c) świadomość popełnianego czynu — czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę koledze oraz jak wiele wysiłku włożył w ukrycie swojej tożsamości, itp.,

- d) motywację sprawcy — należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prześladowanie,
- e) rodzaj rozpowszechnianego materiału.

7. Działania wobec ofiary cyberprzemocy:

- 1) Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno – pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę lub/i pedagoga.
- 2) W strategii działań pomocowych uczeń- ofiara powinien otrzymać wsparcie psychiczne oraz poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.
- 3) Po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy monitorują sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
- 4) Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy zostają poinformowani o problemie, podjętych działaniach szkoły i, w miarę potrzeb, otrzymują wsparcie i pomoc specjalistów.

8. Ochrona świadków zgłaszających zdarzenie:

- 1) Opieką psychologiczno- pedagogiczną otacza szkoła świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajścia.
- 2) Osoba, której uczeń zaufał, informując o cyberprzemocy, ma obowiązek postępować tak, by swoim zachowaniem i działaniem nie narazić świadka zgłaszającego problem.
- 3) Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą, jako metoda wyjaśniania sprawy.

9. Sporządzenie dokumentacji z zajścia:

- 1) Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
 - a) Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
- 2) Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka, itp. nauczyciela informatyki, Dyrektora, powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
- 3) Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis, itp.).

10. Powiadomienie sądu rodzinnego:

- 1) Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania Dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.
- 2) W sytuacji, gdy szkoła wykorzystywała wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, Dyrektor powinien zwrócić się do sądu

rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

3) W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa, Dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty policji i do sądu rodzinnego.

WYKAZ PROCEDUR OBOWIĄZUJĄCYCH W SP W RYMANIU

I

Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole

II

Procedura postępowania nauczyciela w przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

III

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

IV

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

V

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

VI

Procedura postępowania dyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie ZSP w Rymaniu.

VII

Procedura postępowania w przypadku ujawnienia przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie szkoły.

VIII

Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia

IX

Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej)

X

Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konieczności zawiadomienia o śmierci ucznia

XI

Procedura postępowania w sytuacji używania przez ucznia telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych w szkole i podczas lekcji bez zgody nauczyciela.

XII

Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

XIII

Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń chce okaleczyć siebie lub innych

XIV

Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku uczniowskiego

XV

Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku lekcji

	XVI
Procedura kontroli realizacji oraz postępowania w przypadku nierealizowania przez ucznia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki	
	XVII
Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów przez ucznia	
	XVIII
Procedura postępowania w przypadku dokonania kradzieży lub zniszczenia mienia	
	XIX
Procedura pomocy uczniom mających niepowodzenia w nauce	
	XX
Procedura dotycząca pomocy uczniom o specjalnych potrzebach wychowawczych	
	XXI
Epizod psychotyczny ucznia	
	XXII
Pomoc dla ucznia prześladowanego przez rówieśników	
	XXIII
Incydent bombowy	
	XXIV
Konieczność udzielenia pierwszej pomocy uczniom	
	XXV
Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, załabnięcie	
	XXVI
Procedura obiegu opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz zgłaszania ucznia do poradni	
	XXVII
Procedura rozpoznawania możliwości psychofizycznych i rozwojowych ucznia oraz jego sytuacji społecznej	
	XXVIII
Obecność na terenie szkoły osób niepożądanych, zachowujących się niewłaściwie lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu uczniów.	
	XXIX
Procedury postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia cyberprzemocy na terenie szkoły	